

Constantia, Karlskrona

ID: 7008 · Bekræftet position

www.vragguiden.dk/vrag/7008

Position & Dybde

Kort ikke tilgængeligt

WGS84	Dybde (top)	Dybde (bund)
56:03,119N 15:47,534E	Ukendt	Ukendt
ED50	Stævnretning	Afstand til kyst
56:03,152N 15:47,602E	Ukendt	0,2 km

Beskrivelse

Svenske kildeoplysninger fra Fornsök **Registrering:** RAÄ L1978:1899 **Kilde:** Riksantikvarieämbetet, Fornsök (CC0 1.0) **Dato:** 15-09-2026 **Kildens position (WGS84):** 56:03,119N 15:47,534E **Område:** Karlskrona, Blekinge [Åbn den originale registrering i Fornsök](https://app.raa.se/open/fornsoek/lamning/e418845d-af71-4558-8a5e-b201d0484d82) ### Dansk sammendrag Fløjteskibet Constantia var omkring 40 meter langt, kravellbygget af træ, sejlførende og bevæbnet med 24 kanoner. I april 1675 blev det sammen med pinassen Caritas sendt på patrulje i den sydlige Østersø for at overvåge farvandet og kapre fjendtlige handelsskibe. Begge skibe var under Pål Rumps kommando. Den 30. marts 1676 fik en dansk flåde på 14 skibe ved Bornholm efterretning om de svenske fartøjer, og den 21. april sejlede flåden under admiral Niels Juel mod Hanö. Næste dag fik danskerne skibene i sigte og indledte en jagt. I øst-sydøstlig vind forsøgte svenskerne at nå Kalmar, hvor slottets kanoner kunne yde beskyttelse, men den hurtigere danske flåde afskar dem i Blekinges østlige skærgård. Om eftermiddagen den 22. april varpede de svenske skibe ind bag Utlängan ved Stenshamn, mens Pål Rump sendte bud til Kalmar efter forstærkning. Den 23. april lod Niels Juel orlogsskibene Gyldenløve og Svenska Falk blokere østsiden af Utlängan og gav ordre til angreb. Pål Rump trak skibene længere ind, men danskerne fulgte efter. Da mørket faldt på, og kanonilden begyndte, forlod svenskerne deres skibe, og Pål Rump beordrede krudtkammeret antændt. Constantia eksploderede. Danskerne roede derefter mod Caritas, hvor løjtnant Hans Bertelsen som den første gik om bord og opdagede en brændende lunte, der snart ville antænde krudtet. Han huggede den over, så skibet blev erobret og siden kaldt Svenska Caritas. Vraget af Constantia blev lokaliseret i 1930'erne, men positionen gik tabt, indtil dykkerklubben DIB genfandt det i 1970 og foretog en marinarkæologisk undersøgelse. Da sten blev fjernet fra dele af vraget, fandt man et meget velbevaret nedre dæk med rester af en kabys; skrogsiderne var bevaret til lidt over dækket. Vraget målte omkring 30 meter på havbunden. Fundene omfattede blandt andet keramik, kridtpibefragmenter, tre musketkugler af bly, jernkugler, trædele og blokskiver. Vraget er dækket af adskillige tons sten, som lokalbefolkningen har kastet ned, og vurderes at være sunket cirka tre meter ned i havbunden. En undersøgelse i august 2023 viste, at det er stærkt nedbrudt efter eksplosionen, is- og bølgebevægelser samt talrige bjærgninger, men fortsat har et stort arkæologisk potentiale. --- ### Svensk originaltekst fra Fornsök **Beskrivelse:** Status: Vraket är täckt av åtskilliga ton sten som vräcks ned av ortsbefolkningen, varför fartyget bedöms ha sjunkit ned ungefär tre meter i botten. När stenen avlägsnades på delar av vraket vid 1970-talets undersökningar, kunde man konstatera att undre däck fanns kvar och var mycket välbevarat. På detta däck finns även resterna av en kabys. Skrovsidorna är bevarade upp till något över undre däck. Vraket mäter på botten cirka 30 meter (status 1970). Händelseförlopp: I april 1675 skickades ett par svenska spaningspatruller till södra Östersjön för att bevaka dessa farvatten och kapa fientliga handelsfartyg. Enheterna utgjordes till viss del av s k kofferdifartyg, d v s handelsfartyg, som i orostider kunde bestyckas och användas av flottan, mot att redarna i gengäld fick en tredjedels tullfrihet. En av de enheter som skickades till södra Östersjön bestod av pinassen Caritas och fløjtskeppet Constantia, som var omkring 40 meter lång och bestyckad med 24 kanoner. Befälhavare för båda fartygen var Pål

Rump Den 30 mars 1676 låg en dansk flotta om 14 fartyg förankrad vid Bornholm när man fick underrättelse om de två svenska fartygen. Den 21 april lättade den danska flottan ankar och begav sig under ledning av amiral Niels Juel mot Hanö. Redan nästa dag siktade man de två svenska fartygen vid Hanö och började jaga dem. Vinden var ost sydostlig och de två svenska fartygen hoppades nå Kalmar där slottets kanoner torde avskräcka danskarna. Den danska flottan var emellertid snabbare och vid Blekinges östra skärgård fann sig svenskarna vara avskurna. Under eftermiddagen den 22 april varpade man sig in bakom utlängan vid Stenshamn, samtidigt som Pål Rump sände ilbud till Kalmar om förstärkning. Medan kuriren var på väg till Kalmar blev situationen allt mer ohållbar för de svenska fartygen. Den 23:e beordrade Niels Juel två av sina örlogsmän, Gyldenlöve och Svenska Falk att blockera ostsidan av Utlängan, så att även denna flyktväg avskars. Sedan gav han order om att inleda anfallet. Pål Rump beslöt sig för att ta sig ännu längre in och överge den första ankarplatsen, vilket hjälpte föga då danskarna kom efter med sina skepp. Medan mörkret föll den 23:e dånade de första kanonskotten över vattnet. Svenskarna lämnade nu i skydd av mörkret sina fartyg och Pål Rump beordrade att krutdurken skulle antändas. Att kanonelden tystnade från de båda svenska fartygen fick danskarna att ana oråd. Plötsligt exploderade Constantia och danskarnas segervittring gick därmed upp i rök. I skenet av det brinnande fartyget fick man se Caritas och man började ro mot detta fartyg. Den förste att borda detta fartyg var löjtnant Hans Bertelsen. När han satte fötterna på däck upptäckte han en brinnande lunta som mycket snart skulle antända krutet. Raskt högg han av denna och därmed föll det svenska fartyget i danskarnas händer och kom att kallas Svenska Caritas. Fyndlista: De bärgade föremålen fyndfördelades Marinmuseum. Följande föremål bärgades från Constantia 1970 (föremålen anges med resp primärbeteckning): C:1 Halsfragment av Bartmankrus C:2 Fragment av hank, sannolikt tillhörande ovanstående. C:3 Kruka av klergods med brun glasyr C:4 Fragment av lerkärl med dubbelkragad hals C:5 Fragment av lerkärl med hank. C:6 Fragment av lerkärl. C:7 Fragment av lerkärl C:8 Fragment av lerkärl med ben C:9 Fragment, sannolikt glas C:10 Fragment av lerkärl C:11 Fragment av lerkärl C:12 Fragment av kritpipor C:13 Muskötkulor av bly, 3 st C:14 Fyrkantig blyplåt C:15 Blyföremål C:16 Blyplåt C:17 Blyplåt C:18 Kula av järn C:19 Kula av järn C:20 Del av kedjelod C:21 Del av tunnbotten, trä C:22 Träbit med genomgående hål vid ena långsidan C:23 Träbit, halvmånformig C:24 Träbit, mångkantig C:25 Blockskiva av trä C:26 Blockskiva av trä Bärgning: Vraket lokaliserades redan på 1930-talet men positionen glömdes sedan bort. 1970 återlokaliserades vraket av dykarklubben DIB, vilka även utförde en marinarkeologisk undersökning av vraket. Platsen slamsögs och fynden togs till Marinmuseum i Karlskrona för konservering. Den 14-16 augusti 2023 undersökte Blekinge museum tillsammans med Stockholms universitet, NMG och Göteborgs universitet vraket efter Constantia på länsstyrelsens uppdrag. Syftet var att dokumentera lämningen, göra en fotogrammetri, metalldetektera området runtomkring, ta prover för dendrokronologisk analys samt bedöma dess kondition. Vraket efter Constantia är kraftigt nedbrutet genom förlisningen, is- och vågrörelser samt otaliga bärgningar men är trots det ett i många avseenden unikt vrak med en stor arkeologisk potential. Undersökningen finns att läsa i Blekinge museums rapportserie <https://blm.kulturhotell.se/objects/c32-136525/?cat=111048&offset=0> **Alternative navne:** - CONSTANTIA **Orientering:** NO Kuggskär, V om Ungskär, N om Utlängan **Placering:** Under vand **Antikvarisk vurdering:** Fornlämning **Begrundelse:** Den antikvariska bedömningen är migrerad från äldre databas. Motivering av den antikvariska bedömningen kan eventuellt finnas under antikvarisk kommentar. **Anbefalet vurdering:** Övrig kulturhistorisk lämning **Aktualitet:** Fundet er bekræftet ved en fysisk undersøgelse **Undersøgelsesstatus:** Delundersøkt **Skadestatus:** Ikke registreret som beskadiget **Egenskaber:** - Byggnadsteknik: Kravell - Framdrivning: Segel - Material: Trä **Skriftlige kilder:** - Arkivhandlingar: Svenskt marinarkeologiskt arkiv (SMA) <https://blm.kulturhotell.se/objects/c32-136525/?cat=111048&offset=0> - Litteraturhänvisning: Lisberg Jensen O. 1972 Caritas och Constantia, Aktuellt från föreningen marinemusei vänner i Karlskrona, Karlskrona - Wetterholm C-G 1994 Vrak i svenska vatten - Extern identitet: Ansvarig organisation: Statens maritima museer, Externt register: SjöMIS, Extern identitet: 821:032 **Feltdato:** 16-08-2023 **Publiceret:** 18-01-2024 **Senest ændret:** 18-01-2024 **Registreringsgrundlag:** Fastighetskarten/utskrivet ortofoto **Målemetode:** GPS **Positionsfejlmargen:** 7 m **Indlæsningsusikkerhed:** 10 m

Sidst rettet af: twm

Dato: 15-09-2026